

№4 жовтень, 2012р.

СЛОВО МЕТОДИСТА

РАЙОННИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ

ШАНОВНІ КОЛЕГИ!

Щиро вітаю вас з професійним святом – Днем працівників освіти та Всесвітнім днем учителів!

Учитель – це просте, звичайне слово, яке щодня повторюємо і ми, і наші діти. Але скільки воно тайтъ в собі найкращих, незабутніх спогадів! Скільки пов'язано з ним вдячних перемог і звершень у кожного з нас! Бо саме учитель допомає

збагнути глибинний зміст буття, прищеплює почуття обов'язку, допомагає знайти своє місце у житті!

Вітаючи вас зі святом, висловлюю сердечну вдячність за невтомну працю, за великий талант і покликання сіяти мудрість і знання, за любов до дітей і рідного краю усім освітянам нашого району. І тим, хто пішов на заслужений відпочинок. І тим, хто лише розпочав торувати свою учительську стежину. І вихователям юного покоління у дитячих садках. І численному загалу учителів-предметників загальноосвітніх шкіл та працівникам позашкільних навчальних закладів.

Ваша мудрість і велич душі залишаються з вихованцями на все життя. Пам'ятайте, що без вас цей світ не буде таким яскравим, адже саме ви, даєте людству надію на щасливе майбуття!

Бажаю вам наснаги, творчих пошукув і перемог, радісних хвилин спілкування з вихованцями, порозуміння і підтримки в родинах, упевненості в майбутньому і, безумовно, здоров'я.

Нехай завжди у ваших серцях не згасає любов до дітей, своєї професії. Хай завжди шанують вас ваші учні, колеги, батьки і громадськість. Злагоди і достатку вашим родинам.

Нехай кожен день приносить вам лише сонячний настрій та ширі усмішки вихованців!

Зі святом вас, шановні колеги!

Зоя АБЕЛЬЧУК, завідувачка РМК.

В учительській

ДЕСЯТЬ УЧИТЕЛЬСЬКИХ ЗАПОВІДЕЙ

1. Люби себе й обрай тобою шлях.
2. Читай на ніч хоча б щось.
3. Схиляйся перед чистотою і цнотливістю дитинства.
4. Йди на урок, як на іспит, але перетворюй урок на свято доброти і розуму.
5. Якщо учень не зробив домашнього завдання, не картай його, а уяви, що в нього, можливо, були важливіші справи. Або, що прикро, і ти, і твій предмет для нього, м'яко кажучи, не досить симпатичні.
6. Захоплюйся дитячими відкриттями і не поспішай оцінювати їх за допомогою цифр.
7. Приноси на кожен урок диво: вірш, пісеньку, запис голосів видатних людей, притчу, приклад із життя, анекдот, афоризм, висловлювання, оригінальну задачу, жарт...
8. Твоя головна зброя – бадьорість, життєрадісність, гуманність, а не буркотіння, вимогливість, переслідування, демонстрація втоми.
9. Твое обличчя має бути красивим, одухотвореним красою, а твій зовнішній вигляд не повинен нагадувати про неминучу пенсію й нудне життя.
10. Якщо учні пам'ятають не тебе, а твої слова і вчинки, значить твое педагогічне життя вдалося.

*Марія Тілло (Абрамович)
(1977 - 2006)*

*Ты прошла,
пролилась
светоносным
дождем,

Ты растаяла
ранней звездой.

Словно пар от
земли в золотой
окоем,

Уплыла в
нездешний покой.*

Семен АБРАМОВИЧ.

СВІТЛО РАНКОВОГО ЦВІТУ

Частина №2

Урок №4

Постать Марії Тілло в поезії сучасників.
Віталій Колодій «Відбивсь годинник тінню на столі», «Пора прощань», «Сліди вітрів».
Марія Чикарькова «М. Т.».
Юрій Ткачов «Узел удивленья и сомненья»

МЕТА УРОКУ: ознайомити учнів з поезією, присвяченою поетесі, поглибити та розширити знання про Марію Тілло; розвивати навички виразного читання, цілісного аналізу поетичного твору, усного зв'язного мовлення, логічного мислення; сприяти вихованню любові до поетичного слова, інтересу до пізнання особистості.

ТИП УРОКУ: формування й удосконалення навичок та вмінь.

ОБЛАДНАННЯ: портрет поетеси, збірки поезій, фотоілюстрації.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ:

Учень:

- Аналізуве вірші, в яких дається оцінка особистості М. Тілло та її творчості...;

Визначає авторську оцінку ліричної героїні,

Висловлює власне ставлення до прочитаних поезій,

- Виразно читає поетичні твори,
- Акцентує увагу на оцінці творчості М. Тілло в поезіях В. Колодія, М. Чикарькової, Ю. Ткачова.

Епіграф: ...Сила духа, боль и любовь
- в оставленных тобой стихах
Елена Лудченко

ХІД УРОКУ

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

II. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Учителя. Марія Тілло була надзвичайно яскравою особистістю. Її життя, коротке та яскраве, поетична творчість привернули увагу сучасників, людей, які добре знали її особисто. Дивно було б, якби це не знайшло відображення в їхній творчості

III. ОГОЛОШЕННЯ ТЕМИ Й МЕТИ УРОКУ

IV. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ

Дати відповіді на запитання

- Які назви мали збірки поезій Марії Тілло?
 - Як можна визначити тематичну спрямованість творчості поетеси?
 - Які вірші Марії Тілло привернули вашу увагу?
- Творче завдання. Складання та зачитування сенканів на тему «Творчість».

V. СПРИЙНЯТТЯ ТА ЗАСВОЄННЯ НОВОГО НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Слово вчителя

На сьогоднішньому уроці предметом обговорення та аналізу будуть твори, присвячені Марії Тілло. В збірниках «Науково-поетичні читання пам'яті Марії Тілло» (випуск 1-4) надруковані вірші на пошану Марії Тілло. Це доробки Марії Чикарькової, Сергія Пантюка, Дмитра Бурого, Семена Абрамовича, Олени Лудченко-загалом всіх і не перерахувати.

2. Робота над поетичними творами.

2.1. Виразне читання поезій, які учні самостійно визначили для презентації на уроці.

2.2. Ідейно-художній аналіз поетичних творів

Бесіда за прочитаним

Виразне читання учнями інших поезій, які їм найбільше сподобалися.

Словникова робота за запитаннями учнів.

Обмін враженнями від прочитаного.

Евристична бесіда:

- Який загальний настрій поезій?

- Що їх об'єднує?

- Які почуття переповнюють авторів?

- Якою є лірична герояня у прочитаних творах?

VI. ЗАКРИПЛЕННЯ НАБУТИХ ЗНАНЬ, УМІНЬ ТА НАВИЧОК

Робота з епіграфом.

Подумайте, як слова Олени Лудченко перегукуються із темою нашого сьогоднішнього уроку та творчістю Марії Тілло взагалі?

Які ще епіграфи можна було б підібрати до нашого уроку з інших творів, що прозвучали на уроці? Чому?

Робота над твором-мініатюрою «Мої враження від поезій, присвячених пам'яті Марії Тілло»

Перевірка письмових робіт учнів (3-4 роботи).

VII. ДОМАШНІСТЬ ЗАВДАННЯ

Підготувати презентацію «Життя та творчість Марії Тілло в сучасному літературному процесі».

VIII. ПІДСУМОК УРОКУ

Заключне слово вчителя.

Я сподіваюся, що на сьогоднішньому уроці ви розширили свої знання про творчість Марії Тілло, ознайомились з оцінкою її творчості іншими поетами. У вашій уяві створено інший образ поетеси – Марія Тілло очима друзів, інших майстрів поетичного слова.

Інтерактивна вправа «Мікрофон»

Продовжте речення:

- Марія Тілло сьогодні відкрилась для мене як

- У поезії Марії Тілло мене приваблює

- Мене вразила поезія

- Цей урок допоміг мені усвідомити

Валерій СИНЮК,

учитель-методист Антонінської

загальноосвітньої школи I-III ступенів,

методист-кореспондент ХОППО.

Урок №5

Тема уроку: Життєверджуючий початок в поезіях Марії Тілло. Збірка «Alter ego».

МЕТА УРОКУ: ознайомити учнів зі збіркою «Alter ego», поглибити та розширити знання про творчий доробок поетеси; розвивати навички виразного читання, аналізу цілісного поетичного твору, усного зв'язаного мовлення, логічного мислення; сприяти вихованню любові до поетичного слова, інтересу до пізнання особистості.

ТИП УРОКУ: формування й удосконалення навичок та вмінь.

ОБЛАДНАННЯ: портрет поетеси, збірка «Alter ego», фотоілюстрації.

Очікувані результати:

Учень:

визначає провідні ідеї та особливості ліричної геройні збірки «Alter ego», художні особливості поезій, мовно-стильові домінанти;

виразно читає окремі поезії;

пояснює сенс назви твору.

ЕПІГРАФ: Перш ніж писати, треба жити.

А.де Сент-Екзюпері

XІД УРОКУ

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

II. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Учитель. Людське життя, як і природа, сповнене контрастів. День та ніч, спека та мороз, добро та зло, молодість та старість, здоров'я та хвороба, радість та смуток тощо. Такими контрастами пронизана збірка віршів Марії Тілло «Alter ego». Сьогодні на уроці ми спробуємо зазирнути до творчої лабораторії поетеси,

щоб дослідити життєверджуючий початок віршів, вміщених у цій збірці.

III. ОГОЛОШЕННЯ ТЕМИ Й МЕТИ УРОКУ

IV. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ

Розгадування кросворда.

Запитання:

Справжнє прізвище Марії Тілло?

Місто, в якому народилася Марія Тілло?

Місто, де минули дитячі роки поетеси?

Місто, в якому Марія Тілло здобула середню освіту?

Предмет, який викладала Марія Тілло у Чернівецькому торгово-економічному інституті КНТЕУ?

Творче завдання. Складання та зачитування сенканів на тему «Життя».

Варіант учнівської роботи

Життя

Швидкоплинне, хвилююче

Бентежить, рухається, дивує

Це процес надзвичайно підступний

Загадка

V. СПРИЙНЯТТЯ ТА ЗАСВОЄННЯ НОВОГО НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Слово вчителя.

Збірка Марії Тілло «Alter ego» вийшла друком у 1999 році. До її складу увійшло 38 поезій, написаних переважно протягом 1997-1998 років. У даній збірці поетеса постає як людина активної дії, цілеспрямована творча особистість, що має багатогранну душу, та прагне донести своє розуміння таких одвічних людських істин, як життя, людина тощо.

2. Робота над поетичними творами.

2.1. Виразне читання поезій «ПРОБУДЖЕННЯ».

ПРОБУДЖЕННЯ

Возможно, когда-нибудь после конца

Наступит начало. И звездное нечто

Слезой занесится в свечении Млечном.

Глаза, отдалая свой взгляд от лица,

Умчаться искать неизвестную суть,

Но ты не ослепнешь. Обернись на крылья,

Помчишься над небом. Но крылья остывли,

И хочется тело на место вернуть.

Постой! Погоди! Хоть чуть-чуть продержись! Но нет.

«С добрым утром!» - приветствует жизнь.

Бесіда за прочитаним

Як ви розумісте перше речення цієї поезії? Який зміст поетеси

4 стор.

СЛОВО МЕТОДИСТА

№4 (004)

вкладає у нього?

- Що можна сказати про ліричну героїню твору? Якою ви її уявляєте?

- Як би ви пояснили сенс назви твору?

- Знайдіть і зачитайте у поезії рядки, які свідчать про всеперемагаочу силу життя.

- Які художні засоби використовує Марія Тілло у поезії «Пробуждення»? (Антитеза, окличні речення, вставні слова, нагромадження діслів)

2.2. Виразне читання поезії «ПРОСТОТА»

Я так хочу увидеть простоту –

Увидеть затаенное не сложно.

Я все-таки надеюсь, что возможно

Открыто услышать красоту.

Не нужно уходить за горизонт.

Зачем спешить за линию заката?

Ведь даже солнце тоже чем-то свято.

Апостол, ждущий душу у ворот,

Не прячется в таинственную тьму.

Не тайна - освещенная дорога. Мы все равны перед Великим Богом.

И рай настолько прост, что я пойму,
Насколько грациозна красота,
Когда ее создатель – простота.

Бесіда за прочитаним

- Яка основна думка твору?

- Який загальний настрій поезії?

- Які рядки поезії можуть стати крилатими висловами?

- У яких рядках поетеса закликає прожити якомога довше?

- Яке місце у житті ліричної героїні посідає віра?

- Визначіть художні особливості та мовно-стильові домінанти твору.

2.3. Виразне читання поезії «ПРОСТОР ПОЛЕТА! НЕБА ЗВОН!»

Простор полета! Неба звон!

Окрепших крильев нежный шепот!

Из белых облаков газон,

И в юном сердце - юный ропот.

В далекозвездный циферблат –

Своим пытливоострым взглядом. –

И исчезает боль преград;

И счастья большего не надо.

За дождь держась рукой мечты,

Себя расставив нараспашку,

Вкушаешь радость красоты

И ветром рвешь свою рубашку.

Бесіда за прочитаним

- Які почуття переповнюють ліричну героїню під час уявного польоту?

- Про які природні стихії говорить авторка?

- Визначте провідну ідею цієї поезії? Як вона перегукується із попередніми творами та темою нашого уроку?

Часто у своїх поезіях Марія Тілло використовує образ циферблата, присутній він і у поезії «Простор полета! Неба звон!». Як ви думаєте, що символізує цей образ?

- Визначте художні засоби. (Епітети, антитеза, градація, метафора, окличні речення).

2.4. Виразне читання учнями інших поезій зі збірки «Alter ego», які їм найбільше сподобалися.

3. Словникова робота за питаннями учнів.

Обмін враженнями від прочитаного.

Евристична бесіда:

- Який загальний настрій поезій?

- Що їх об'єднує?

- Які почуття переповнюють душу поетеси?

- Якою є лірична героїня збірки «Alter ego»?

- Яким художнім засобам та мовно-стильовим домінантам надає перевагу Марія Тілло у збірці «Alter ego»?

4. Слово вчителя.

Як бачимо, у поезіях Марії Тілло присутні дві істини. Перша, що найцінніше у людини – це життя, яке дається кожному із нас батькам, і дуже хочеться, щоб воно було красивим і щасливим. Друга, що кожна людина – це велетенський та неповторний світ, і ця неповторність, унікальність кожної людини робить її самоцінною і незамінною.

VI. ЗАКРИПЛЕННЯ НАБУТИХ ЗНАНЬ, УМІНЬ ТА НАВІЧОК

1. Робота з епіграфом.

Подумайте, як слова французького письменника А. де Сент-Екзюпері перегукуються із темою нашого сьогоднішнього уроку та творчістю Марії Тілло взагалі?

2. Робота над твором-мініатюрою «Мої враження від збірки поезій Марії Тілло «Alter ego».

3. Перевірка письмових робіт учнів (3-4 роботи).

VII. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Письмово проаналізувати поезію Марії Тілло зі збірки «Alter ego» «Наблюдения»;

записати в зошиті основні ознаки поезії Марії Тілло;

визначити зміст життєвої позиції поетеси.

VIII. ПІДСУМОК УРОКУ

Заключне слово вчителя.

Я сподіваюся, що на сьогоднішньому уроці ви розширили свої знання про творчість Марії Тілло, зуміли з'ясувати провідні ідеї та особливості ліричної героїні збірки «Alter ego», ще раз серце доторкнулися до поезій цієї талановитої поетеси. Взяли у свою душу частинку тих істин, які Марія Тілло відкрила для вас.

Інтерактивна вправа «Мікрофон»

Продовжте речення

- Марія Тілло сьогодні відкрилась для мене як

- У поезії Марії Тілло мене приваблює

- Мене вразила поезія

- Цей урок допоміг мені усвідомити.....

Марія ПОЛІЩУК,

учителька світової літератури

Печеської загальноосвітньої школи I-ІІІ ступенів.

Урок №6

Драматизм поезії Марії Тілло

МЕТА: продовжити знайомство з творчістю Марії Тілло;

розвивати творче мислення учнів, навички виразного читання поетичних творів; збагачувати їх удосконалювати мовлення; активізувати читацький інтерес учнів; виховувати любов до життя як найвищої цінності.

ТИП УРОКУ: аналіз ліричних творів; комбінований.

Епіграф: *Когда-то все равно достигнешь высоты*

По лабиринтам каверзных дорог.

М. Тилло. «Дорожные поиски»

Хід уроку

I. Організаційний момент.

II. Повідомлення теми, мети. Мотивація навчальної діяльності Учитель. Справжнього поета порівнюють з натягнутого струною на скрипці буття. Дотик – і заспіває, заплаче душа поета. А людям залишаються вірші...

Марія Тілло прожила лише 28 років. У 14 років вона важко занедужала. Решта її життя минала у постійній боротьбі з хворобою. 28 років життя – це надзвичайно мало. Але Марія

Тілло продовжує жити у своїх творах, насичених яскравими, духовно змістовними образами. Про лірику поетеси, драматичне світобачення у поезіях, сповнених почуття цінності життя у всіх його проявах, ми говоримо сьогодні.

ІІІ. Робота над темою уроку

1. Вступне слово вчителя

«Вона жила, як у прискореній півці». На жаль, дороги справжніх поетів ніколи не бувають легкими, адже митці прагнуть осягнути проблеми світу, дійти до сутності. У її поезії, пронизаній духом сміливого пошуку слова, описане незображенне бажання жити.

2. Робота з епіграфом

- Як ви розумієте зміст епіграфа?

3. Робота з термінами

Драматизм – естетична категорія, що відображає і узагальнює протиріччя і конфлікти людського життя, взаємини людини з навколошнім суспільним і природним середовищем. Мистецтво, правдиво відтворюючи дійсність у всій її складності і суперечливості, глибоко проникає в драматизм життя, в долі і переживання людей. Найбільш повним і концентрованим виявом драматизму є драматичний конфлікт як специфічна естетична форма вираження життєвих протиріч, форма відтворення в мистецтві гострого зіткнення протилежних людських вчинків, ідей, прагнень, пристрастей. У мистецтві драматичний конфлікт відрізняється глибиною і значущістю ідейного і соціального змісту, гостротою і напруженістю і виражається в досконалості художній формі, що забезпечує естетичний вплив твору на людину.

Оксиморон, або оксюморон – художній троп, сформований поєднанням в одному висловленні несумісних, протилежних за значенням слів, унаслідок чого утворюється парадоксальна смислова єдність, наснажена експресивністю, витонченістю, дотепністю (веселі слози, сухі краплини мокрого дощу).

4. Читання та стислий аналіз поезій

Орієнтовна схема аналізу віршів

Тема вірша.

Визначте систему образів. За допомогою яких художніх засобів вони створюються?

Які почуття пронизують вірш? Які протиріччя і конфлікти людського життя відображені?

Визначте ключові фрази вірша, його ідею.

Радость безумная, скорость слов,
Искренность нервных небес-основ,
Необъяснимая суeta —
В этом и спрятана красота
Жизни, которой-то в общем нет,
Все мы уйдем, не оставив след
В вечной грязи на тропах эпохи:
Имя накроет зеленый мох
С меткой “Забвение”: канет в высь
Странно-красивая птица Жизнь.

ДОРОЖНЫЕ ПОИСКИ

Скажи, мой друг, куда ведет дорога?
Прораввшись сквозь туман из смеха, слез,
Опять остановился у порога,
Так и не поняв, что с собой принес.

Казалось, все просчитано до боли
И невозможно в сторону уйти.
Но снова перепутал сахар с солью, И ты опять не на своем пути.
Вокруг тебя торчат чужие знаки,

Слепой автомобиль сбивает с ног.
О, эти бесконечные атаки, Которые предугадать не смог!
Пойми, мой друг, на свете слишком много
Тропинок, тротуаров и аллей.

И объяснить, куда ведет дорога,
Не смог никто. А значит, не жалей
О том, что напрягая смысл мысли,

Свою тропу ты объяснить не смог.

Когда-то все равно достигнешь высоты
По лабиринтам каверзных дорог.

ЗЕМНЫЕ АНГЕЛЫ

Земные ангелы! Поломанные крылья
-И в черной злобе пропадает белый цвет.
Раз ненавидите, то значит - полюбили.
Вы перепутали ответы «да» и «нет».

Не перепутали - запутались; устали.
О, эта боль в пустом, поломанном крыле!
Я знаю, слышала, как вы на помочь звали,
Но не смогла прийти - сама была в петле.

Я - Человек, ты - Ангел. Разница открыта
Настолько просто, что увидит детский глаз.
Я, как старуха у разбитого корыта,
-В твоей душе горит божественный экстаз.

Но почему-то мы на равных, мы едины.
Земные ангелы! Опять не повезло:
Спустились вниз и снова - в скользкой паутине.
И не взлететь, когда поломано крыло...

РАССВЕТ

Зреет рассвет, словно колос в поле,
Солнце вливается в темную ночь,
Сумрак лучами горячими колет,
-И темнота отступает прочь.
Город раскрылся в новом узоре
-Пламя пылает на грани небес.
И бесконечного воздуха море
Ветром подносит трепещущий всплеск.
Радуйся, радуйся, яркое пламя,
Шар, созревающий среди облаков!
Капли росы на зеленом татами
Льются, как песня, без звуков и слов.
Шар распахнулся - утро настало.
Четкие контуры нового дня...
Только уставшая ночь засыпала,
Скрывшись в сиянии живого огня.

ПУТЬ

Луна погружается в сети
Ночного дождя. Продрогшие дети
Звездной пыли падают вниз, не удержав мечты.
И калечит собой фантастический меч ту
Часть, что зовется последней.

Человек – лишь параграф Вселенной.
Он – одиночество. И быть откровенным
С одиночеством сложно. И сложно забыть печаль.
На плечи закатом падает шаль
Старости. Черные стены. Но –

Проблеск: сгорает надежда.
Человек, оказавшись между
Рождением и смертью, ищет свой жизненный путь.
И заблудшего сложно назад вернуть:
Он не тот, что был прежде.

Теребя извилиной мозга
Свои тщательные наброски
Настоящего, он забывает будущий день.

Ад и рай постепенно уходят в тень.
И ногам становится скользко.

Стой! Глотни пустоты. Ты видишь? –
Ты – никто. Все равно ты ниже
Самого себя. И нет смысла искать
В мужском поколении слово «матъ».
А поэтому –тише...тише...

Спи... В разбросанных снах кровати
Можно, поверь, услышать и мат, и
Доброе слово. И постепенно грудь
Стоном дыхания шепчет: не вернуть...
И жизнь остается сзади...

ПО-СТУПЕННОЕ

На шаткой лестнице судьбы не все ступени
Способны выдержать тяжелые шаги.
На жарком солнце выгорают даже тени,
И господин живет в квартире у слуги.

Живая радуга в далеких облаках
Цветным мостом соединяет дождь и тучи.
Ты ждешь, ты ищешь объяснения в вехах,
Хотя, когда найдешь ответ, не станет лучше.

Пойми, мой друг, определение – тюрьма.
Оно сжимает размыщение фантазий
До четкой линии. И летняя зима
Не посетит твой мир – он стал однообразен.

В нем нет тропинок – есть дорога: тротуар.
И все ж на лестнице судьбы не все ступени
Принять способны искрой льющийся пожар –
На жарком солнце выгорают даже тени.

ОКСЮМОРОН

Они уйдут, немного погодя:
Улягутся на высокшем асфальте,
Запутаются в солнечной кровати –
Сухие капли мокрого дождя.
Погибнет грома каверзная песнь –
Не выдержала молнии система.
Прорвутся тучи ветрою темой.
И снова с синевы исчезнет тень.
Вода пойдет, не ведая; ведя
По закоулкам ям живые души.
И постепенно замирают в лужах
Сухие капли мокрого дождя...

СОЛНЦЕ В ЛУЖАХ

Отражение солнца
Разбивается в лужах ногами:
Наступи на него каблуком;
Если хочешь – пройдись босиком.
Проведи по звезде руками:
В луже можно найти грязный ком.

Может быть, солнце – это?
Пальцы тщательно мнут черный шарик.
Он недавно был под водой,
Я теперь снова стал звездой:
Цвет играет в ее пожаре.
Только – черный, не золотой.

Это – солнце из лужи.
То есть, это и есть реальность:
Мир не прячется за чертой
Горизонта. Черной звездой
Солнце в лужи несет виртуальность,
Но не гасится грязной водой.

5. «Щоденник подвійних нотаток»

Методика «Щоденник подвійних нотаток» допомагає читачам тісніше пов’язати матеріал із власним досвідом. Зошит ділиться на дві колонки. У першу записуються фрази, що найбільше вразили у віршах, у другу – власні міркування щодо проблем, які порушуються у ліриці.

6. Узагальнення

Робиться колективно і записується учнями у зошити.

IV. Рефлексія

1. Складання сенканів на теми «Марія Тілло», «Поезія Марії Тілло»

Сенкан – п’ятирядковий неримований вірш, який складається за схемою:

- 1 рядок – слово-тема (іменник),
- 2 рядок – 2 прикметники (означення теми),
- 3 рядок – 3 дієслова (активність, дієвість, пов’язана з темою),
- 4 рядок – фраза з чотирьох слів (розуміння теми або ставлення до неї),
- 5 рядок – слово-висновок (синонім (або висновок) до теми).

Приклади сенканів:

- 1) Марія Тілло,
Обдарована, відкрита,
Творила, боролась, шукала
Безжалюльно обірваний політ птаха,

Поетеса.

- 2) Поезія Марії Тілло,
Філософська, щира,
Чарує, зворушує, вражасє,
Драматичне світобачення у віршах,
Талант.

2. «Мікрофон»

Продовжте речення: «Сьогодні на уроці я дізнався (відкрив, відчув, зрозумів)...»

V. Домашнє завдання

«Вільне письмо» на тему «Драматизм поезії Марії Тілло»

Приклад

Світ у поезії Марії Тілло повний суперечностей, невирішених проблем. Відчуття загального трагізму, драматизму наскрізь пронизують її вірші. Тому не випадково образи ночі, смутку, байдужості, німих вулиць, чорних хмар, хитких сходинок так часто зустрічаються, символізуючи трагічність людського життя. Людина, опинившись між народженням і смертю, шукає свій шлях... Але поетеса уміє бачити не тільки трагічні, а і прекрасні сторони життя. І якщо нема дороги, то є стежинка, а брудна вода в калюжі ніколи не зможе погасити відбиток сонця!

Надія МАРТИНЮК,

учитель світової літератури Кульчинківської ЗОШ I-II ст.